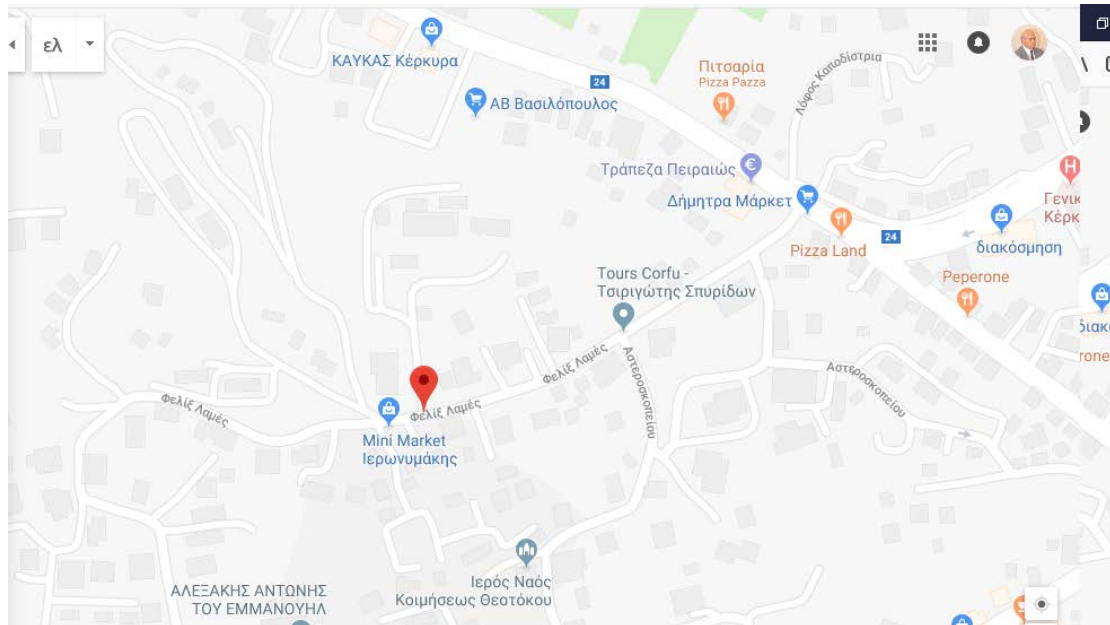

Οδός ΦελίξΛαμές

Αστεροσκοπείο Κερκυρας

Την ύπαρξη και λειτουργία Αστεροσκοπείου στην Κέρκυρα, στο ύψωμα Κογεβίνα, από το 1924 μέχρι το 1940, καθώς και Αστρονομικής Εταιρείας (της πρώτης στην Ελλάδα) από το 1927, ελάχιστοι Κερκυραίοι τη γνωρίζουν. Η ύπαρξή του ήλθε στην επικαιρότητα τον Απρίλη του 1989, όταν ο Σύλλογος Προστασίας Περιβάλλοντος κατήγγειλε την κατεδάφιση του μόνου σωζόμενου ως τότε θόλου των εγκαταστάσεων. Η κατεδάφιση δεν αποφεύχθηκε.

Από τη δραστηριότητα της Αστρονομικής Εταιρείας δεν σώθηκαν αξιόλογα ίχνη, καθώς το Αρχείο, η Βιβλιοθήκη και τα αστρονομικά όργανα χάθηκαν(;). Κύρια πηγή ειδήσεων είναι το περιοδικό *ΟΥΡΑΝΙΑ* και φύλλα εφημερίδων της εποχής. Μόλις πριν λίγους μήνες η Φιόρη Μεταλληνού εντόπισε στη βιβλιοθήκη του αστεροσκοπείου της Αθήνας, στο λόφο των Νυμφών υλικό που προέρχεται από το Αστεροσκοπείο της Κέρκυρας

Ι. Η ερασιτεχνική Αστρονομία στα τέλη του 19ου και αρχές του 20ου αιώνα

Στα τέλη του 19ου αιώνα πολλοί σύλλογοι και εταιρείες ερασιτεχνών αστρονόμων ιδρύονται στην Αμερική και την Ευρώπη. Μέσα από αυτούς γινόταν εκλαΐκευση των αστρονομικών ανακαλύψεων και οργανώνονταν δίκτυα για την παρατήρηση αστρονομικών και μετεωρολογικών φαινομένων. Στις αρχές του 20ου αιώνα το ενδιαφέρον αναζωπυρώθηκε με το πέρασμα του κομήτη του Halley και είχαν ωριμάσει αρκετά οι συνθήκες για την ίδρυση ενός παρόμοιου συλλόγου και στην Ελλάδα.

II. Ο FELIX LAMECH και η ίδρυση του Αστεροσκοπείου της Κέρκυρας

Στις αρχές του 1923 έρχεται στην Κέρκυρα ο Γαλλοτυνήσιος Felix Chemla Lamech, άνθρωπος με πλατειά μόρφωση γύρω από την αστρονομία και ενθουσιασμό για την επιστήμη αυτή. Ο Lamech έφερε μαζί του ένα τηλεσκόπιο και με τη βοήθεια λίγων εργατών και υδραυλικών σχεδίασε και κατασκεύασε έναν περιστροφικό θόλο για το Αστεροσκοπείο. Το κτίριο χτίστηκε στο λόφο Κογεβίνα, ένα χιλιόμετρο από την πόλη της Κέρκυρας, με χρηματοδότηση του ιδιοκτήτη του λόφου.

Επίσημα, το Αστεροσκοπείο ιδρύθηκε στις 24-5-1924, η δε τοποθεσία αυτή επιλέχτηκε από το Lamech λόγω της μεγάλης διαφάνειας του ουρανού που θα επέτρεπε ακριβείς παρατηρήσεις στη διενεργούμενη χαρτογράφηση της Σελήνης

Το Αστεροσκοπείο ενισχύθηκε σταδιακά και διέθετε:

α) Μεσημβρινή διόπτρα 110 mm στεγαζόμενη με θόλο διαμέτρου 2.5 m.

β) Ισημερινό διοπτρικό τηλεσκόπιο 160 mm με όλα τα εξαρτήματά του, στεγασμένο με θόλο διαμέτρου 4.5 m. Για το τηλεσκόπιο αυτό αγνοούμε πότε προστέθηκε στο Αστεροσκοπείο.

γ) Δύο διόπτρες, μία των 61 και μία των 81 mm που χρησιμοποιούνταν για εκπαιδευτικούς σκοπούς (συχνά επισκέπτονταν το Αστεροσκοπείο κερκυραίοι μαθητές υπό το μαθηματικό Σπύρο Βουτσινά). Εκτός από αυτά, το Αστεροσκοπείο διέθετε και άλλα δευτερεύοντα όργανα χρήσιμα στη μελέτη του ουρανού. Το καλοκαίρι του 1930 απέκτησε και φασματοσκόπιο, δωρεά του γιατρού Θ. Στεφανίδη ο οποίος δραστηριοποιούνταν στην Κέρκυρα από το 1928.

Οι κυριότερες ασχολίες του Αστεροσκοπείου κατά την περίοδο της λειτουργίας του υπό τον Lamech (1924-1928), ήταν η μελέτη της Σελήνης και η εκπόνηση καινούργιου χάρτη της σύμφωνα με τις νεότερες τότε σεληνογραφικές μεθόδους παρατήρησης. Ο χάρτης αυτός συμπληρώθηκε σταδιακά από το Lamech με παρατηρήσεις στο Αστεροσκοπείο του Hte Garonne της Toulouse και μεγάλο μέρος του δημοσιεύτηκε στη Γαλλία τις 31 Ιούλη 1934 από τον εκδοτικό οίκο V. Gazelles της Toulouse με εισαγωγή του μεγάλου σεληνογράφου της εποχής Maurice Darney. Στο χάρτη αυτό ο Lamech έδωσε τα ονόματα πέντε Κερκυραίων σε ισάριθμους σεληνιακούς κρατήρες: ΚΕΦΑΛΛΗΝΟΣ 4119, ΜΟΥΜΟΥΡΗΣ 896, ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ 302,

ΒΑΛΗ (ΚΟΓΕΒΙΝΑ) 4692, ΒΟΥΤΣΙΝΑΣ 4019 και σε έναν έκτο το δικό του (τα ονόματα αυτά όμως δεν καθιερώθηκαν).

Ο πλήρης χάρτης δημοσιεύτηκε το 1955 και ακολούθησαν και άλλες μελέτες του Lamech. Στη βιβλιοθήκη του αστεροσκοπείου της Toulouse υπάρχει χειρόγραφη μελέτη του με τίτλο *ETUDES MONOGRAPHIQUES* (αρ. 5408) και ημερομηνία 12 Σεπτεμβρίου 1956. Σε αυτήν επισυνάπτεται σειρά σχεδιαγραμμάτων των σεληνιακών σχηματισμών με την επισήμανση ότι έγιναν κυρίως στην Κέρκυρα.

III. Η “Αστρονομική Εταιρεία της Ελλάδος”

Στις 4 Δεκέμβριο 1926 ο Lamech έκανε την πρώτη προσπάθεια για την ίδρυση Αστρονομικής Εταιρείας. Η προσπάθειά του καρποφόρησε και...

Στις 13 Φλεβάρη του 1927 ψηφίστηκε σε αίθουσα του Β΄ Γυμνασίου (στεγαζόταν τότε στο Αρμοστείο) το καταστατικό της “Αστρονομικής Εταιρείας της Ελλάδος” (Α.Ε.Τ.Ε.) και συστάθηκε 5μελής προσωρινή επιτροπή. Στις 10 Απρίλη εκλέχτηκε παμψηφεί το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο, ενώ ο Διευθυντής του Αστεροσκοπείου Αθηνών Δημήτριος Αιγινήτης αναγορεύθηκε επίτιμος πρόεδρος, ενώ επίτιμο μέλος έγινε ο Μητροπολίτης Κερκύρας Αθηναγόρας.

Πηγή: corfuhistory.eu